

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Letní tábory z pohledu vedoucích

Autorka práce: Tereza Slaninová

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracovala: Mgr. Martina Kočerová, Ph.D.

Datum: 9. května 2023

Hodnocení práce Terezy Slaninové bylo provedeno na základě kritérií, která stanovuje Metodická pomůcka ke zpracování závěrečných kvalifikačních prací na Teologické fakultě, poslední aktualizace k 16. 2. 2023.

Formální a jazyková stránka práce

Rozsah předložené diplomové práce odpovídá požadavkům. Co se týká formální úpravy, tak práce splňuje většinu požadavků, avšak některé nedostatky se přesto v práci vyskytují, a to zejména v seznamu zdrojů. Když pomínu, že by bylo vhodnější užít označení tištěné, elektronické a legislativní dokumenty (jak je uvedeno v metodické pomůcce), tak rozpory s požadavky se týkají uvádění jména autora, pořadí příjmení a jména, u elektronických zdrojů chybí WWW, uzavření lokace do < >, tečka na konci zdrojů a další, nebo např. In: u posledního zdroje apod. U legislativních dokumentů není uvedena jejich platnost. Nelze pominout ani hrubou typografickou chybu v podobě podtrhávání nadpisů v seznamu použité literatury. Uvedenými nedostatky není ale snížena srozumitelnost textu a dohledatelnost zdrojů, tudíž je lze považovat za nedostatky spíše drobného charakteru.

Obsahová stránka práce

Struktura práce je jasná, práce je přehledná, členěná na pět kapitol, nechybí úvod, závěr, seznam použitých zdrojů, abstrakt, zařazeny jsou také přílohy obsahující přepisy rozhovorů. Práce je členěna na část teoretickou a výzkumnou, což ukazuje na nevhodný náhled na celou práci. Jedná se totiž o práci výzkumnou, jejíž součástí by měl být popis východisek, na nichž výzkum staví. V předložené práci ovšem tato východiska popsána nejsou. Místo východisek, autorka zařadila kapitolu, kde vymezuje volný čas, jeho funkce, následně pak pedagogiku volného času, osobnost a typologii pedagoga, dokonce zážitkovou pedagogiku. Souvislost s uskutečněným výzkumným šetřením je ale pouze vzdálená a autorka s obsahem těchto kapitol nijak dále nepracuje. Je zřejmé, že ve snaze popsat nějakou teorii, sáhla po tom, co jí přišlo na první pohled nejvíce související. Vždyť je přece řeč o letních táborech, tak jaká jiná teorie by se mohla více hodit? Zařadila tedy také kapitolu, kde se věnuje letním táborům, ale ani v ní nenajdeme příliš mnoho, co by s uskutečněným výzkumným šetřením souviselo. A obdobně je tomu i s kapitolou Motivace, kde dokonce uvádí, jaká je motivace táborových vedoucích (s. 29) a nejde si tedy nepoložit otázku, proč vůbec bylo nutné uskutečnit výzkumné šetření s cílem „zjistit, jaká je vnitřní motivace vedoucích letních táborů k vykonávání jejich táborové činnosti“, když na s. 29 a

30 předkládá rovnou seznam těchto motivací. Možná, kdyby tento výčet brala jako východisko svého výzkumu a výsledky výzkumu s tímto seznamem diskutovala, konečně by došlo k propojení oné „teorie“ s výzkumnou částí a alespoň v této části by jinak naprosto odděleně stojící dvě části své práce provázala. K tomu ale nedochází, naopak, žádná diskuze, ani interpretace zjištěných dat se v práci nenachází, což považuji za jeden z největších nedostatků předložené práce.

Nyní bych se ráda věnovala kapitole 4 a 5, tedy té části práce, kterou autorka označuje za výzkumnou. Z uvedeného vyplývá, že autorka si zvolila kvalitativní paradigma výzkumu, jako výzkumnou metodu pak narativní analýzu a interview jako techniku sběru dat. Při čtení kapitoly 4 je zřejmé, že autorka se příliš neorientuje v tom, co je paradigma výzkumu, co metoda a co technika a různě tyto pojmy zaměňuje. Také vymezení cíle práce, cíle výzkumu a výzkumné otázky se různě prolíná (včetně toho, co je uvedeno v Úvodu a Závěru). S exaktností či operacionalizovaností si také příliš starostí nedělá, a tak se např. v Úvodu dozvídáme, že ve druhé části práce přiblíží metodologii výzkumu, na s. 36 zase, že „*Na můj dotaz se mi ozvalo kolem 15 zájemců*“, nebo, že „*každý z rozhovorů trval přibližně 20-45 minut*“, a to jsou jen některé příklady. Těžko je pak možné předložený výzkum a získaná data považovat za validní. Na místo obsáhlých „teoretických“ kapitol by práci prospělo, kdyby se autorka věnovala mnohem podrobněji a pečlivěji popisu a zdůvodnění zvoleného výzkumného designu, volbě a popisu výzkumného vzorku, který v práci v podstatě chybí. Dozvídáme se, že z oslovené „bubliny“ se ozvalo kolem 15 zájemců, z nichž si autorka vybrala 4, a to vlastně nešlo o cílený výběr, ale ty tak nějak vyšly díky časovým možnostem. Proč ve vzorku nebyli zastoupeni muži, různé věkové kategorie, a také vedoucí různých táborů (nejen dobrovolní nadšenci, ale také dobře placení vedoucí na táborech komerčního typu)? K aplikované metodě, kterou byla narativní analýza se autorka vyjadřuje pouze na velmi obecné úrovni, jak probíhaly rozhovory je uvedeno také pouze velmi povrchně. Celkově se popisu celého výzkumu věnuje pouze ne celých čtyřech stranách. Na to, že jde o práci výzkumnou, je to skutečně velmi nedostačující.

Co se týká předložené analýzy rozhovorů v kapitole 5, tak není jasné, jak autorka dospěla k uvedeným klíčovým mezníkům (kapitola 5.1) a kategoriím (kapitola 5.2). Autorka totiž nikde neuvádí popis analýzy krok za krokem (např. rozdělení textu na fabuli a syžet, identifikace bodů obratu, identifikaci žánrové konfigurace atd.), pouze uvádí citace z rozhovorů a název mezníku či kategorie tak, jak ji určila (nevíme na základě čeho) a pojmenovala. Předložené budí dojem, že autorka se od kvalitativního přístupu uchýlila ke kvantitativnímu a na základě nevyjádřených kritérií přiřadila k některých částem textu pojmenování podle toho, čeho se text obsahově týkal, nebo pojmů, které se v něm vyskytovaly. Těžko odhadnout, jak k pojmenování mezníků a kategorií došlo, což by snad mohla autorka objasnit při své obhajobě. Mou domněnku týkající se spíše kvantitativního přístupu však podporuje i výčet motivů, který autorka předkládá v kapitole 5.3.

Otázky k obhajobě:

1. Jak probíhala analýza textů (jednotlivé kroky a zpřesňování porozumění textu na základě textu).
2. Jaká je role výzkumníka v hermeneutické tradici kvalitativního přístupu a jakou roli zde hraje výzkumná sebereflexe?

Celkové zhodnocení práce

Předložená práce vykazuje nedostatky drobného charakteru po formální a jazykové stránce. Závažným nedostatkem je však rozdělení práce na dvě vzájemně nepropojené části a jejich nepoměr vzhledem k charakteru práce, která je prací výzkumnou. Výzkumu je věnováno necelých 30 stran, z nichž pouhé 4 obsahují popis výzkumného šetření, ostatní pak cosi, jako prezentaci výsledků, přičemž předložené výzkumné šetření vykazuje značné nedostatky závažného charakteru (viz jejich podrobný popis výše). S výzkumem nesouvisející teorii je pak věnováno téměř 35 stran.

Navržené hodnocení

Na základě výše uvedeného doporučuji práci k obhajobě a navrhuji práci hodnotit známkou dobře.